

3 d'abril de 2025

Afectació dels aranzels de Trump a les relacions comercials de Catalunya amb els EUA

Actualització a 3 d'abril

Índex

Índex.....	2
Resum executiu.....	3
Introducció.....	5
1. Relacions comercials amb els Estats Units.....	6
1.1. Evolució del comerç exterior.....	6
1.2. Principals sectors i productes exportats als EUA i empreses exportadores regulars.....	8
1.3. Principals sectors i productes importats dels EUA i empreses importadores.....	10
2. Afectacions de la imposició d'aranzels dels Estats Units.....	12

Resum executiu

L'Administració Trump està remodelant l'acció exterior dels Estats Units cap a una política molt transaccional que no distingeix entre aliats i adversaris, i fomenta una política aïllacionista i proteccionista, que accentuarà més la fragmentació i l'ocàs del multilateralisme.

La política proteccionista de Trump pot desencadenar una guerra comercial a nivell global amb repercussions rellevants en el comerç i el creixement econòmic mundial: una contracció del comerç internacional, un augment de les tensions inflacionistes i una desacceleració del creixement econòmic, que en alguns països pot conduir-los a una recessió.

Les primeres mesures de Trump van ser l'aplicació d'un 25% d'aranzels generals a Mèxic i Canadà, els seus dos principals socis comercials, que s'han posposat dos vegades fins el 2 d'abril, i la imposició d'aranzels del 20% a les importacions xineses (en dues tandes de 10%+10%), i, posteriorment, l'aplicació d'aranzels universals del 25% a l'acer i l'alumini i als vehicles.

Segons l'ordre presidencial de la Casa Blanca del dia 2 d'abril de 2025, s'estableix un aranzel mínim universal del 10% a totes les importacions de béns dels Estats Units (en vigor a partir del 5 d'abril), i la imposició d'aranzels recíprocs d'un llistat de països (a partir del 9 d'abril), sent els països asiàtics els més afectats. En el cas de la UE, s'aplicaria un gravamen general del 20% (que substituiria l'aranzel mínim universal del 10%).

Segons l'ordre presidencial, hi ha varies exempcions:

- Acer i alumini i derivats i vehicles i les seves parts, que ja han entrat en vigor el 12 de març i 3 d'abril respectivament, gravats amb un 25%.
- Productes farmacèutics, semiconductors, coure i fusta, productes amenaçats amb aranzels específics superiors als establerts en l'ordre presidencial del dia 2 d'abril.
- Determinats minerals crítics i productes energètics (no disponibles als Estats Units).
- Altres aspectes menors com donacions als EUA, articles personals dels viatgers, etc.

L'ordre presidencial obra la porta a futures revisions i, per tant, es poden afegir o retirar productes en funció de les negociacions i les diferents represàlies dels països.

De no arribar a bon terme les negociacions entre la UE i els EUA, la política aranzelària de Trump afectaria al total dels 4.351,4 milions d'euros de les exportacions catalanes als EUA i les 3.161 empreses exportadores regulars als EUA, que representen el 4,3% de les exportacions catalanes totals i 17,2% de les empreses exportadores regulars catalanes.

- Els principals sectors exportadors als EUA i, per tant, potencialment més afectats serien: els productes químics, els productes farmacèutics, la maquinària, l'agroalimentació i la metal·lúrgia i productes metàl·lics.

- Per productes, els potencialment més afectats pel pes que representen els Estats Units com a país de destí de les exportacions catalanes serien: la perfumeria i cosmètica, els productes farmacèutics, la maquinària, les motocicletes, els reactius de diagnòstic, l'oli d'oliva, el vi i el cava, la joieria, els sucres i extractes vegetals, el peix i les eines de metalls comuns.

Tanmateix, els impactes indirectes en l'economia i les empreses catalanes poden ser superiors als efectes directes fruit d'una major exposició dels principals socis comercials europeus de Catalunya (Alemanya, França i Itàlia) a la política proteccionista dels EUA, que pot comportar una reducció de les vendes en els proveïdors catalans de productes intermedis o components i una possible reducció de la inversió industrial.

També, les empreses catalanes/europees perdrien competitivitat respecte els països competidors que han estat gravats amb aranzels inferiors al 20%, com és el cas, per exemple, del Regne Unit, Austràlia, Turquia o Singapur (aranzel mínim universal del 10%). Tot i que s'obririen oportunitats enfront dels països asiàtics, que han patit aranzels "recíprocs" superiors al 20%.

Les empreses catalanes, per minimitzar l'impacte hauran de diversificar l'exportació a altres països amb perspectives d'elevat creixement, com l'Índia i el sud-est asiàtic, valorar la multilocalització de filials als EUA, aprofundir en el mercat europeu i aprofitar els potencials acords comercials que la UE pugui signar.

Les potencials represàlies que pugui imposar la UE, afectarien a les importacions catalanes procedents dels EUA, que en el 2024 van assolir els 5.757 milions d'euros, el 5,2% del total de les importacions catalanes del món i a un total de 19.138 empreses importadores.¹ Els Estats Units són el cinquè mercat de procedència de les importacions catalanes el 2024 i el segon mercat de procedència fora d'Europa per darrere de la Xina. Els principals productes afectats per volum serien el petroli, la sang humana, els aparells mèdics i d'ortopèdia, les faves de soja i la maquinària. A banda, cal destacar les aeronaus i les ametlles, productes que, encara que per volum no estiguin en les primeres posicions, són rellevants pel pes dels EUA en les compres globals de Catalunya de cadascun d'ells. Aquestes potencials represàlies de la UE implicarien un augment dels preus d'aquests productes importats i majors tensions inflacionistes.

En definitiva, les polítiques anunciades per Trump poden afectar tant directament com indirectament el comerç exterior de Catalunya, i provocar noves tensions inflacionistes que repercutirien negativament en la competitivitat empresarial, la inversió, el consum i, en definitiva, en el creixement econòmic del país.

¹ Cal tenir en compte que en el cas de les empreses importadores, les dades oficials no fan distinció entre les empreses importadores regulars i les que importen esporàdicament, i, a més, també inclouen persones físiques que poden importar petites quantitats de productes (per exemple via Amazon).

Introducció

L'Administració Trump està remodelant l'acció exterior dels Estats Units cap a una política molt transaccional que no distingeix entre aliats i adversaris, i fomenta una política aïllacionista i proteccionista, que accentuarà més la fragmentació i l'ocàs del multilateralisme.

Amb la política proteccionista, Trump pretén dos objectius: per una banda reduir el dèficit comercial nord-americà i, per l'altra, impulsar la reindustrialització als Estats Units. Addicionalment, Trump està utilitzant també la política aranzelària com una mesura de coerció, com per exemple la imposició d'aranzels per erradicar el narcotràfic (fentanil) i l'onada migratòria cap als EUA, o les amenaces a països llatinoamericans en cas de no acceptar la deportació d'immigrants.

Les primeres mesures de Trump van ser l'aplicació d'un 25% d'aranzels generals a Mèxic i Canadà, els seus dos principals socis comercials, que s'han posposat dos vegades fins el 2 d'abril, i la imposició d'aranzels del 20% a les importacions xineses (en dues tandes de 10%+10%).

Posteriorment, Trump va imposar aranzels universals del 25% a l'acer i l'alumini i derivats, que van entrar en vigor el 12 de març, i als vehicles i les seves parts, que van entrar en vigor el 3 d'abril.

La darrera ordre presidencial de la Casa Blanca del dia 2 d'abril de 2025 (que Trump va batejar com el "dia de l'alliberament"), estableix un aranzel mínim universal del 10% a totes les importacions de béns dels Estats Units, que entra en vigor el dia 5 d'abril i, posteriorment, a partir del dia 9 d'abril, la imposició d'aranzels "recíprocs" a un llistat de països (que substituirà l'aranzel mínim universal del 10%). La regió més afectada és Àsia: la Xina (34%, que se sumen als 20% ja existents), els països del sud-est asiàtic (entre un 32% i un 49%), l'Índia (26%), Corea del Sud (25%) o el Japó (24%).

En el cas de la Unió Europea, el gravamen recíproc és del 20%, mentre que a altres països com el Regne Unit, Austràlia, el Brasil, Turquia, els Emirats Àrabs Units o l'Aràbia Saudita només se'ls hi aplica el gravamen mínim del 10%.

L'ordre presidencial obre la porta, però, a futures revisions i que, per tant, es poden afegir o retirar productes en funció de les negociacions i les diferents represàlies dels països. En aquest sentit, la Xina ja ha amenaçat amb aplicar contramesures tal i com ja va fer un mes enrere amb la imposició d'aranzels del 10-15% a productes energètics, agroalimentaris, maquinària agrícola i automòbils de gran cilindrada procedents dels EUA com a resposta a la primera tanda del 10%+10%. També el Canadà ha respòs amb l'aplicació d'aranzels successius del 25% a l'acer i l'alumini, vehicles, ordinadors, equipament esportiu i altres productes procedents dels EUA.

De moment, la resta de països afectats han optat per negociar primer amb els Estats Units abans d'aplicar represàlies, com és el cas de la Unió Europea. Tanmateix, sinó fructifiquen les negociacions, es pot desencadenar una guerra comercial a nivell global amb repercussions rellevants en el comerç i el creixement econòmic mundial: una contracció del comerç internacional, un augment de les tensions inflacionistes i una desacceleració del creixement econòmic, que en alguns països pot conduir-los a una recessió.

Catalunya, com economia oberta, també es veu afectada per les polítiques aranzelàries de Trump, que impactaran en el comerç exterior de Catalunya, i poden provocar noves tensions inflacionistes, que repercutirien negativament en la competitivitat, la inversió, el consum i, en definitiva, en el creixement econòmic del país.

1. Relacions comercials amb els Estats Units

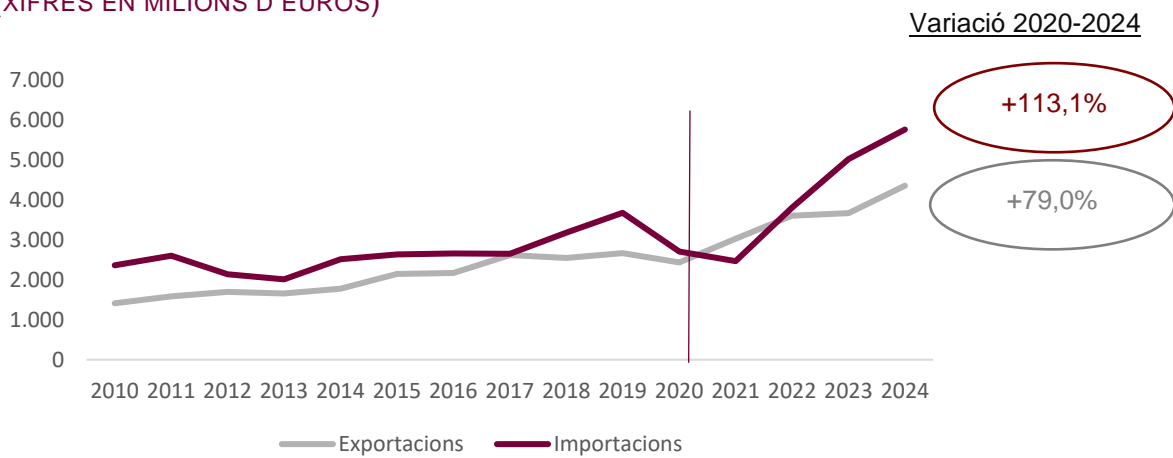
1.1. Evolució del comerç exterior

Les dades de comerç de Catalunya amb els Estats Units mostren un impuls important després de la pandèmia i sobretot arran del conflicte entre Rússia i Ucraïna (figura 1): les exportacions catalanes als EUA han pujat un 79% en el període 2020-2024 fins els 4.351 milions d'euros, mentre que les importacions s'han més que doblat (+113%) fins els 5.757 milions d'euros. En concret, l'any 2024 les exportacions pugen un 19,3% interanual, amb un fort impuls al desembre (48,2%) per l'anticipació de les empreses davant la previsió d'imposició de potencials aranzels per part de l'administració Trump. Pel que fa a les importacions, el 2024 han crescut un 15,2%.

Fruit del fort augment de les importacions procedents dels EUA els darrers anys, superior a l'augment de les exportacions, Catalunya ha passat a tenir un dèficit comercial creixent amb els Estats Units a partir de l'any 2022, fins assolir els 1.406 milions d'euros de dèficit comercial el 2024.

FIGURA 1. EXPORTACIONS I IMPORTACIONS DE CATALUNYA AMB ELS EUA. 2010-2024.

(XIFRES EN MILIONS D'EUROS)

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

Com a resultat de l'augment de les relacions comercials amb els EUA, aquest país ha guanyat dues posicions en el rànquing dels principals socis comercials de Catalunya des de 2019, últim any abans de la pandèmia (vegeu taula 1). El 2024 els EUA van ser el cinquè soci comercial de Catalunya i la primera destinació de les exportacions catalanes fora del continent europeu, amb el 4,3% del total exportat; i el segon proveïdor de les importacions catalanes de fora del continent europeu, per darrere la Xina, amb el 5,2% del total importat.

TAULA 1. PRINCIPALS SOCIS COMERCIALS DE CATALUNYA (EXPORTACIONS + IMPORTACIONS). COMPARATIVA 2019 I 2024. TOP-10 PAÏSOS (XIFRES EN MILIONS D'EUROS).

	2024		2019	
	Posició	Volum	Posició	Volum
Alemanya	1	26.427,0	1	22.438,5
França	2	25.290,2	2	20.297,4
Itàlia	3	18.318,9	3	13.631,2
Xina	4	15.658,9	4	10.871,6
Estats Units	5	10.108,4	7	6.337,8
Portugal	6	8.606,0	6	6.686,6
Països Baixos	7	7.715,9	8	6.022,3
Regne Unit	8	6.736,7	5	7.081,4
Turquia	9	5.017,2	14	2.826,6
Polònia	10	4.900,5	12	3.119,7

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

1.2. Principals sectors i productes exportats als EUA i empreses exportadores regulars

Els principals sectors exportadors catalans als Estats Units el 2024 són les indústries químiques (26,8% del total), els productes farmacèutics (16,3%), la maquinària (11%), l'agroalimentació (10,6%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (5,2%), que conjuntament representen el 70% de les exportacions catalanes als EUA (vegeu taula 2).

TAULA 2. TOP-5 DE SECTORS EXPORTATS PER CATALUNYA ALS EUA. 2024.

Sectors CNAE	Volum (milions d'euros)	Pes s/total exportat als EUA
Indústries químiques	1.164,9	26,8%
Productes farmacèutics	707,1	16,3%
Maquinària i equips	479,1	11,0%
Agroalimentació	460,3	10,6%
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	224,1	5,2%
Resta	1.315,8	30,2%
TOTAL EXPORTAT ALS EUA	4.351,4	100,0%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

Si mirem a nivell de productes, l'any 2024 Catalunya va exportar principalment als Estats Units perfumèria i cosmètica (15,2% del total), productes farmacèutics (14,9%), maquinària (11,4%), plàstics (4,8%) i productes químics orgànics (4,6%), que en conjunt representen el 50,9% del total exportat per Catalunya als Estats Units.

Els primers 25 productes exportats als EUA representen el 87,8% del total exportat. Entre aquests productes, la potencial afectació a les exportacions catalanes seria desigual en funció de la rellevància dels EUA en les vendes globals de Catalunya de cadascun d'ells (vegeu taula 3). Concretament, es veurien afectats productes com la perfumèria i cosmètica, els productes farmacèutics, la maquinària, les motocicletes, els reactius de diagnòstic, l'oli d'oliva, el vi i el cava, la joieria, els suc i extractes vegetals, el peix i les eines de metalls comuns; els EUA representen més del 10% del total exportat per Catalunya al món d'aquests productes.

TAULA 3. TOP-25 DE PRODUCTES EXPORTATS PER CATALUNYA ALS EUA. 2024.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total exportat als EUA	Pes s/total exportat d'aquests productes al món
33 PERFUMERIA I COSMÈTICA	661,6	15,2%	12,2%
30 PRODUCTES FARMACÈUTICS	646,7	14,9%	8,1%
3004 MEDICAMENTS	384,8	8,8%	7,2%
3002 SANG HUMANA	232,5	5,3%	14,6%
84 MAQUINÀRIA	495,8	11,4%	8,7%
8422 RENTAPLATS	92,7	2,1%	18,4%
39 PLÀSTICS	210,1	4,8%	3,3%
29 PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS	202,2	4,6%	4,3%
85 APARELLS I MATERIAL ELÈCTRICS	175,3	4,0%	2,9%
87 VEHICLES	163,3	3,8%	1,1%
8708 PARTS I ACCESSORIS DE VEHICLES	62,0	1,4%	2,4%
8711 MOTOCICLETES	48,9	1,1%	18,0%
38 ALTRES PRODUCTES QUÍMICS	149,2	3,4%	5,5%
3822 REACTIUS DE DIAGNÒSTIC	77,7	1,8%	16,6%
15 GREIXOS ANIMALS I VEGETALS	148,9	3,4%	8,7%
1509 OLI D'OLIVA	137,9	3,2%	15,1%
27 COMBUSTIBLES	119,7	2,8%	3,0%
22 BEGUDES	93,7	2,2%	7,3%
2204 VI I CAVA	77,5	1,8%	12,7%
73 MANUF. DE FOSA DE FERRO I ACER	90,9	2,1%	6,0%
48 PAPER I CARTRÓ	78,1	1,8%	5,0%
90 APARELLS DE MESURA I MÈDICS	75,7	1,7%	5,3%
71 JOIERIA	71,9	1,7%	11,8%
94 MOBLES	68,3	1,6%	5,1%
02 CARN	59,5	1,4%	1,4%
18 CACAU	50,6	1,2%	7,7%
13 SUCS I EXTRACTES VEGETALS	49,4	1,1%	28,0%
62 PECES DE VESTIR, NO DE PUNT	44,0	1,0%	1,9%
03 PEIX	39,3	0,9%	11,4%
32 MATÈRIES COLORANTS	37,7	0,9%	2,9%
61 PECES DE VESTIR, DE PUNT	31,8	0,7%	2,0%
82 EINES DE METALLS COMUNS	30,9	0,7%	12,8%
72 FOSA DE FERRO I ACER	26,2	0,6%	1,9%
Resta	530,7	12,2%	2,5%
TOTAL EXPORTAT ALS EUA	4.351,4	100,0%	4,3%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

El nombre d'empreses exportadores regulars catalanes als Estats Units ha assolit les 3.161 empreses l'any 2024, que representen el 17,2% del total d'empreses exportadores regulars catalanes.

D'aquestes 3.161 empreses, ACCIÓ té mapejades 2.165 empreses (Directori d'empreses exportadores d'ACCIÓ), llistat que s'adjunta en format Excel en l'annex 1.²

1.3. Principals sectors i productes importats dels EUA i empreses importadores

Els principals sectors importadors catalans dels Estats Units són el petroli i gas natural (36,1% del total), els productes farmacèutics (19,5%), les indústries químiques (10,5%), l'agroalimentació (9,7%), dels quals 281,2 MEUR pertanyen a faves de soja i la fabricació d'instruments mèdics (4,2%), que conjuntament representen el 80% de les importacions catalanes dels EUA (vegeu taula 4).

TAULA 4. TOP-5 DE SECTORS IMPORTATS PER CATALUNYA DELS EUA. 2024.

Sectors CNAE	Volum (milions d'euros)	Pes s/total exportat als EUA
Petroli i gas natural	2.078,3	36,1%
Productes farmacèutics	1.120,1	19,5%
Indústries químiques	605,2	10,5%
Agroalimentació	555,8	9,7%
Fabricació d'instruments mèdics	239,7	4,2%
Resta	1.157,8	20,1%
TOTAL IMPORTAT DELS EUA	5.757,0	100,0%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

Si mirem a nivell de productes, l'any 2024 Catalunya va comprar als Estats Units principalment petroli, sang humana, aparells mèdics i d'ortopèdia, faves de soja i maquinària (vegeu taula 5). En conjunt aquests productes representen el 60% del total importat per Catalunya dels Estats Units. A banda, cal destacar les aeronaus i les ametlles, productes que, encara que per volum no estiguin en les primeres posicions, són rellevants pel pes dels EUA en les compres globals de Catalunya de cadascun d'ells.

² Les dades oficials de MINECO de 3.161 empreses exportadores regulars als Estats Units no detallen les empreses per raons de secret estadístic.

Especialment rellevant és la dependència dels combustibles provinents dels EUA, que han guanyat pes en les importacions energètiques de Catalunya fruit de les sancions imposades a Rússia arran del conflicte a Ucraïna, que han obligat els països europeus a trobar proveïdors alternatius. Així, les importacions de combustibles procedents dels EUA s'han multiplicat per 21 des del 2021 (any anterior a l'inici de la guerra Rússia-Ucraïna).

TAULA 5. TOP-20 DE PRODUCTES IMPORTATS PER CATALUNYA DELS EUA. 2024.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total importat dels EUA	Pes s/total importat d'aquests productes al món
27 COMBUSTIBLES	2.079,4	36,1%	23,4%
2709 PETROLI	1.682,3	29,2%	37,1%
30 PRODUCTES FARMACÈUTICS	1.095,2	19,0%	20,3%
3002 SANG HUMANA	897,1	15,6%	51,7%
90 APARELLS DE MESURA I MÈDICS	338,5	5,9%	10,3%
9021 APARELLS D'ORTOPÈDIA	130,7	2,3%	24,0%
9018 INSTRUMENTS I APARELLS MÈDICS	112,8	2,0%	10,9%
12 LLAVORS	305,9	5,3%	31,2%
1201 FAVES DE SOJA	281,2	4,9%	39,8%
84 MAQUINÀRIA	288,4	5,0%	3,1%
29 PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS	264,2	4,6%	3,7%
39 PLÀSTICS	232,9	4,0%	4,1%
87 VEHICLES	129,9	2,3%	0,9%
38 ALTRES PRODUCTES QUÍMICS	127,2	2,2%	6,0%
88 AERONAUS	112,4	2,0%	41,8%
8802 AVIONS	66,8	1,2%	46,9%
8807 PARTS D'AERONAUS	44,9	0,8%	49,6%
85 APARELLS I MATERIAL ELÈCTRICS	111,9	1,9%	1,3%
10 CEREALS	63,4	1,1%	3,3%
23 RESIDUS INDÚSTRIA ALIMENTÀRIA	51,4	0,9%	6,7%
08 FRUITS	51,1	0,9%	5,3%
080212 AMETLLES	31,4	0,5%	88,9%
22 BEGUDES	46,0	0,8%	5,9%
2207 BEGUDES ALCOHÒLIQUES	24,7	0,4%	23,4%
28 PRODUCTES QUÍMICS INORGÀNICS	40,8	0,7%	6,0%
48 PAPER I CARTRÓ	40,8	0,7%	3,1%
33 PERFUMERIA I COSMÈTICA	40,3	0,7%	1,9%
95 JOGUINES	37,6	0,7%	3,6%
21 PREPARACIONS ALIMENTÀRIES	29,6	0,5%	3,9%
Resta	270,0	4,7%	0,8%
TOTAL IMPORTAT DELS EUA	5.757,0	100%	5,2%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

El nombre d'empreses importadores catalanes als Estats Units han assolit les 19.138 l'any 2024. Cal tenir en compte que en el cas de les empreses importadores, les dades oficials no fan distinció entre les empreses importadores regulars i les que importen esporàdicament, i, a més, també inclouen persones físiques que poden importar petites quantitats de productes (per exemple via Amazon). ACCIÓ no disposa d'un directori d'empreses importadores.³

2. Afectacions de la imposició d'aranzels dels Estats Units

Segons l'ordre presidencial de la Casa Blanca del dia 2 d'abril de 2025, el dia 5 d'abril entrarà en vigor un aranzel mínim universal del 10% a totes les importacions de béns dels Estats Units.

Posteriorment, el dia 9 d'abril entraran en vigor els aranzels recíprocs d'un llistat de països. En el cas de la Unió Europea, es tracta d'un gravamen del 20% general que substituiria l'aranzel mínim universal del 10%. Per tant, hi ha marge de dies perquè la UE i els diferents països negociïn amb els Estats Units abans del dia 9 d'abril.

Segons l'ordre, hi ha varies exempcions:

- Acer i alumini i derivats, que ja van entrar en vigor el 12 de març i que s'han gravat amb un 25%.
- Vehicles i les seves parts que han entrat en vigor el dia 3 d'abril i que s'han gravat amb un 25%.
- Productes farmacèutics, semiconductors, coure i fusta, productes que Trump en dies previs ha amenaçat amb aranzels específics superiors als establerts en l'ordre presidencial del dia 2 d'abril (20% en el cas de la UE).
- Determinats minerals crítics i productes energètics. En aquest cas es tractarien de productes no disponibles als Estats Units.
- Altres aspectes menors com donacions als EUA, articles personals dels viatgers, etc.

L'ordre presidencial alerta que tot està subjecte a futures revisions i que, per tant, es poden afegir o retirar productes en funció de les negociacions i les diferents represàlies dels països.

³ Les dades oficials de MINECO de 19.138 empreses importadores dels Estats Units no detallen les empreses per raons de secret estadístic.

Els aranzels ja imposats a l'acer i l'alumini i els seus derivats i als vehicles i les seves parts, amb un 25%, i l'ordre presidencial dels EUA del dia 2 d'abril, d'un aranzel general del 20% a la UE, que poden ser superiors en els productes encara exempts com els productes farmacèutics, els semiconductors, el coure i la fusta, afecten el total exportat per Catalunya als EUA (4.351,4 milions d'euros) i les 3.161 empreses exportadores regulars als EUA.

Els principals sectors exportadors als EUA i, per tant, potencialment més afectats serien: els productes químics, els productes farmacèutics, la maquinària, l'agroalimentació i la metal·lúrgia i productes metàl·lics.

Per productes, els potencialment més afectats pel pes que representen els Estats Units com a país de destí de les exportacions catalanes serien: la perfumeria i cosmètica, els productes farmacèutics, la maquinària, les motocicletes, els reactius de diagnòstic, l'oli d'oliva, el vi i el cava, la joieria, els sucres i extractes vegetals, el peix i les eines de metalls comuns.

Cal tenir en compte, a més, els impactes indirectes en l'economia i les empreses catalanes, que poden ser superiors als efectes directes. En aquest sentit, els principals socis comercials europeus de Catalunya, com és el cas d'Alemanya, França o Itàlia, tenen una major exposició a la política proteccionista dels EUA. Aquesta major vulnerabilitat dels socis comercials de Catalunya pot comportar, per una banda, una reducció de les vendes de les empreses exportadores catalanes proveïdores de productes intermedis o components a les multinacionals europees, i, per altra banda, una possible reducció de la inversió industrial i una major incertesa en l'economia.

També, les empreses catalanes/europees perdrien competitivitat respecte els països competidors que han estat gravats amb aranzels inferiors al 20%, com és el cas, per exemple, del Regne Unit, Austràlia, Turquia o Singapur (aranzels mínims del 10%). Tot i que s'obririen oportunitats enfront dels països asiàtics, que han patit aranzels "recíprocs" superiors al 20%.

Per minimitzar l'efecte negatiu dels aranzels i la potencial pèrdua de pes del mercat nord-americà, les empreses catalanes hauran de diversificar l'exportació a altres països, en especial aquells amb majors perspectives de creixement, com l'Índia i el sud-est asiàtic o l'Àfrica, valorar la multilocalització de filials als Estats Units, així com aprofundir en el mercat europeu. També caldrà prestar especial atenció a l'impuls de potencials acords comercials que la UE pugui signar (per exemple, Mercosur, Xile, Mèxic, Índia o Malàisia), per poder aprofitar els seus avantatges. De fet, les empreses catalanes sempre s'han mostrat resilients i reorientat i diversificat les seves exportacions davant disruptcions comercials i conflictes, com ha estat el cas recent del Brexit o la guerra de Rússia-Ucraïna.

Les potencials represàlies que pugui imposar la UE, afectarien a les importacions catalanes procedents dels Estats Units. Els principals productes afectats per volum serien el petroli, la sang humana, els aparells mèdics i d'ortopèdia, les faves de soja i la maquinària. A banda, cal destacar les aeronaus i les ametlles, productes que, encara que per volum no estiguin en les primeres posicions, són rellevants pel pes dels EUA en les compres globals de Catalunya

de cadascun d'ells. Aquestes potencials represàlies de la UE implicarien un augment dels preus d'aquests productes importats i majors tensions inflacionistes.

La pressió inflacionista fruit de les polítiques de Trump pot revertir l'actual senda baixista dels tipus d'interès a Europa a mig termini, cosa que tornaria a encarir el finançament, amb conseqüències negatives tant per la inversió com pel consum.

En definitiva, les polítiques anunciades per Trump poden afectar tant directament com indirectament el comerç exterior de Catalunya, i provocar noves tensions inflacionistes a mig termini que repercutirien negativament en la competitivitat empresarial, la inversió, el consum i, en definitiva, en el creixement econòmic del país.

Els continguts d'aquest document estan subjectes a una llicència Creative Commons. Si no s'indica el contrari, se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor, no se'n faci un ús comercial i no se'n distribueixin obres derivades. Podeu consultar un resum dels termes de la llicència a: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Realització

Unitat d'Estratègia i Intel·ligència Competitiva d'ACCIÓ

Barcelona, abril de 2025

Passeig de Gràcia, 129
08008 Barcelona
accio.gencat.cat
catalonia.com

 @accio_cat
@Catalonia_TI

 linkedin.com/company/acciocat/
linkedin.com/company/invest-in-catalonia/